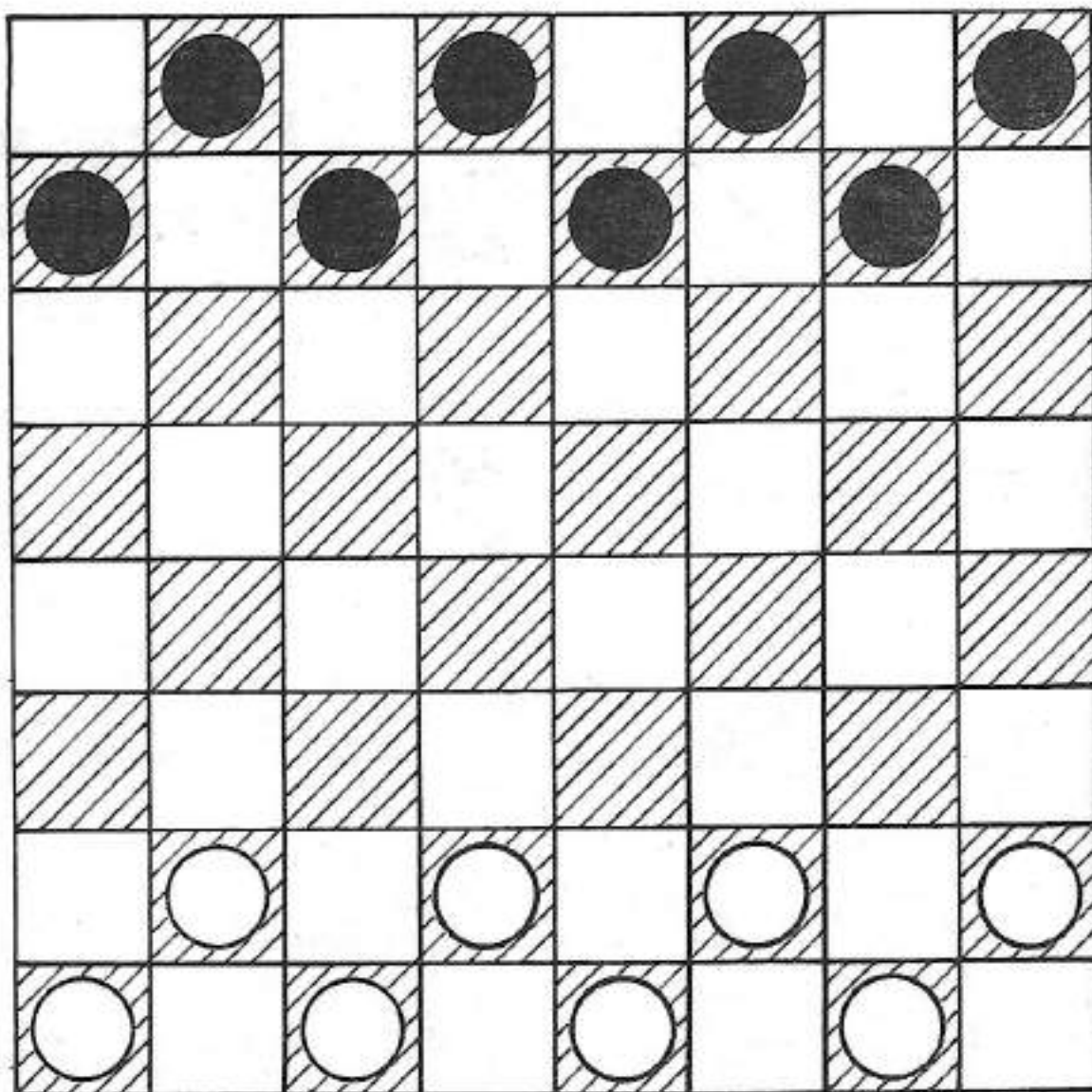

ČESKÁ DÁMA

Pravidla hry

1. Počet hráčů: 2.
2. Potřeby
 - 2.1 Šachovnice (8×8 polí)
 - 2.2 Hrací kameny: 8 černých, 8 bílých.
3. Výchozí situace. Bílé kameny stojí na tmavých polích v první a druhé řadě polí. Černé na tmavých polích v sedmé a osmé řadě (obr. 41).
4. Úkol hráčů. Zajmout všechny soupeřovy kameny.

Obr. č. 41

je volné, musíme soupeřův kámen přeskočit a postavit svůj kámen na volné pole za ním. Každý přeskočený kámen je zajat a ihned odstraněn z desky.

Máme-li možnost provést přeskok dvěma nebo více kameny, můžeme táhnout tím kamenem, pro který se sami rozhodneme.

Dva kameny stejné barvy, stojící těsně za sebou, jsou bezpečně chráněny před zajetím na jejich společné diagonále.

Přes kámen stejné barvy není přeskok dovolený.

6.3.2 Vícenásobný přeskok. Může-li náš kámen, který právě ukončil první skok, provést ze svého nového stanoviště další přeskok přes jiný soupeřův kámen, musíme v tahu pokračovat novým skokem. Tak lze v jednom tahu přeskočit a ze hry vyřadit dva i tři soupeřovy kameny. Vícenásobný přeskok má přednost před jednoduchým.

6.3.3 Skákání je povinné. Kdo úmyslně nebo přehlédnutím poruší toto pravidlo a místo přeskoků jen posune některý svůj kámen, může být na toto opomenutí upozorněn a soupeř má právo mu vzít kámen, který pravidlo o povinném skákání nerespektoval. Obvykle se přitom vyslovuje formulka: „*Zapomněl jsi skákat!*“

Hráči musí provést možný vícenásobný přeskok v plném rozsahu. Jestliže ho nedokončí (například místo možných tří přeskoků udělají jen dva), může jim soupeř odebrat kámen, který se provinil proti tomuto pravidlu.

7. Povyšování obyčejných kamenů na dámu. Kámen, který dojde do poslední řady polí na soupeřově straně, mění se v dámu. Dáma bývá odlišena tím, že je složena ze dvou kamenů postavených na sobě.

8. Pohyb a boj dámy. I dáma se pohybuje jen po tmavých polích, ale na rozdíl od prostých kamenů má právo postupovat všemi směry.

8.1 Prostý přesun. Dáma se smí přemístit v jednom úhlopříčném směru přes jakýkoli počet volných polí a zastavit se na kterémkoli z nich.

8.2 Přeskoky a zajímání kamenů

8.2.1 Jednoduchý přeskok. Stojí-li dáme v cestě kámen nebo dáma jiné barvy, za nimiž je aspoň jedno pole volné, musí je přeskočit. Přeskočený kámen je ihned odklizen z desky. Tento skok lze provést přes jakýkoli počet volných polí.

Ani dáma však nesmí přejít přes kámen stejné barvy, ten je pro ni nepřekonatelnou překážkou.

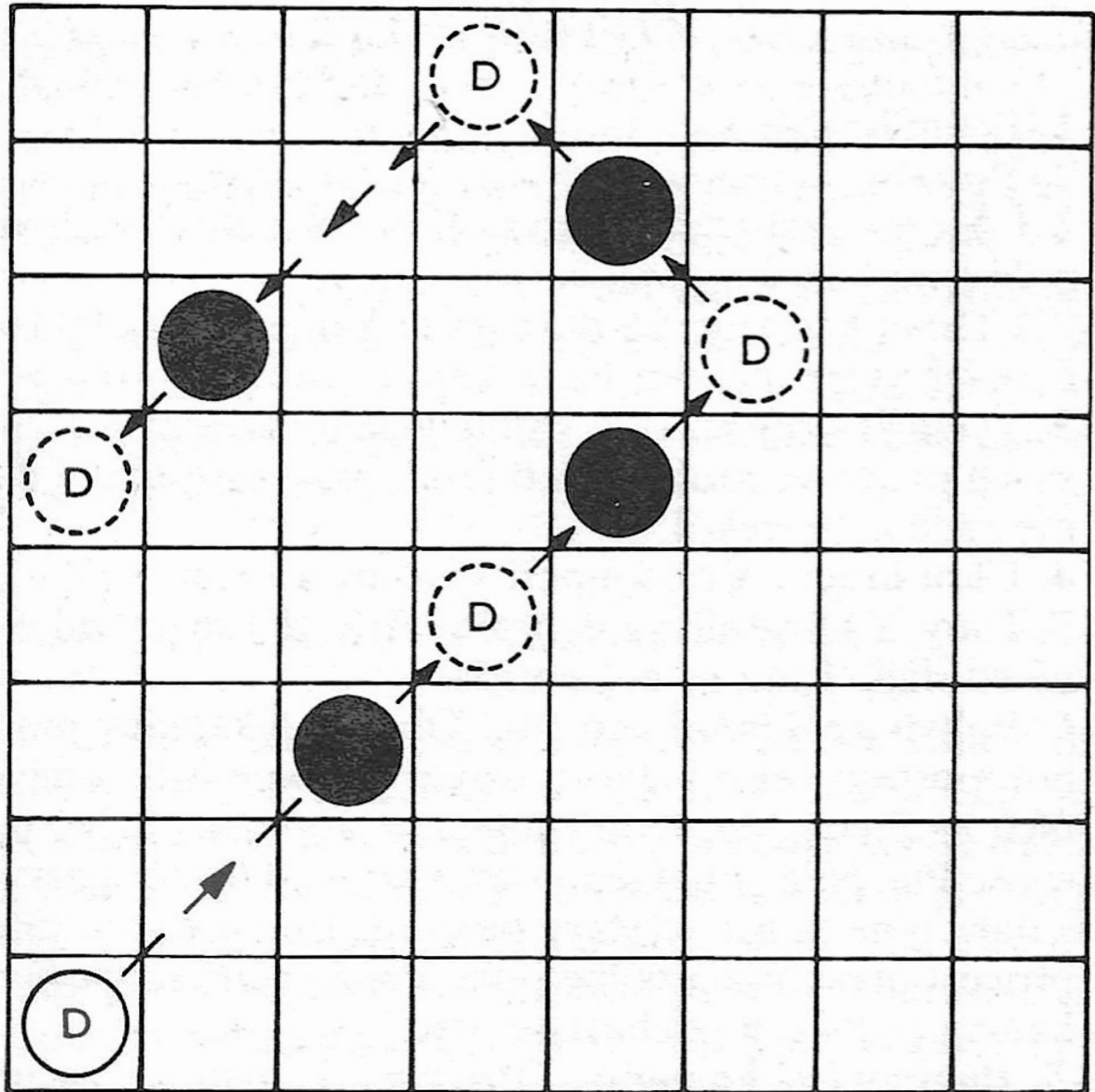
8.2.2 Vícenásobný přeskok. Má-li dáma možnost přeskočit víc než jeden kámen, je povinna provést skok v plném rozsahu. Mezi přeskakovanými kameny musí být vždy aspoň jedno pole volné. Dva kameny stojící za sebou ani dáma nemůže přeskočit. Zato má právo po každém dopadu změnit směr pohybu. Různé možnosti ukazuje obrázek 43.

8.3 Povinné skákání platí i pro dámu. Porušení tohoto pravidla se trestá stejně jako u obyčejných kamenů (pravidlo 6.3.3). Dáma, která skok vůbec neprovede nebo ho neuskuteční v plném rozsahu, je soupeřem odklizená z desky.

9. Zakončení hry

9.1 Vítězství. Vyhraje ten, kdo zajme všechny soupeřovy kameny nebo dostane protivníka do patové situace (nemůže táhnout žádným svým kamenem, všechny jsou blokovány). Někdy se soupeř vzdá před konečným rozhodnutím, protože považuje partii za beznadějně ztracenou.

9.2 Remíza. Zbude-li hráčům tak málo kamenů, že jeden ani druhý nejsou schopni dovést boj do konečného rozhodnutí, mohou se dohodnout na nerozhodném výsledku. Remízou končí i bez dohody partie, ve které nebyl v posledních dvaceti tazích přeskočen a zajat žádný kámen.

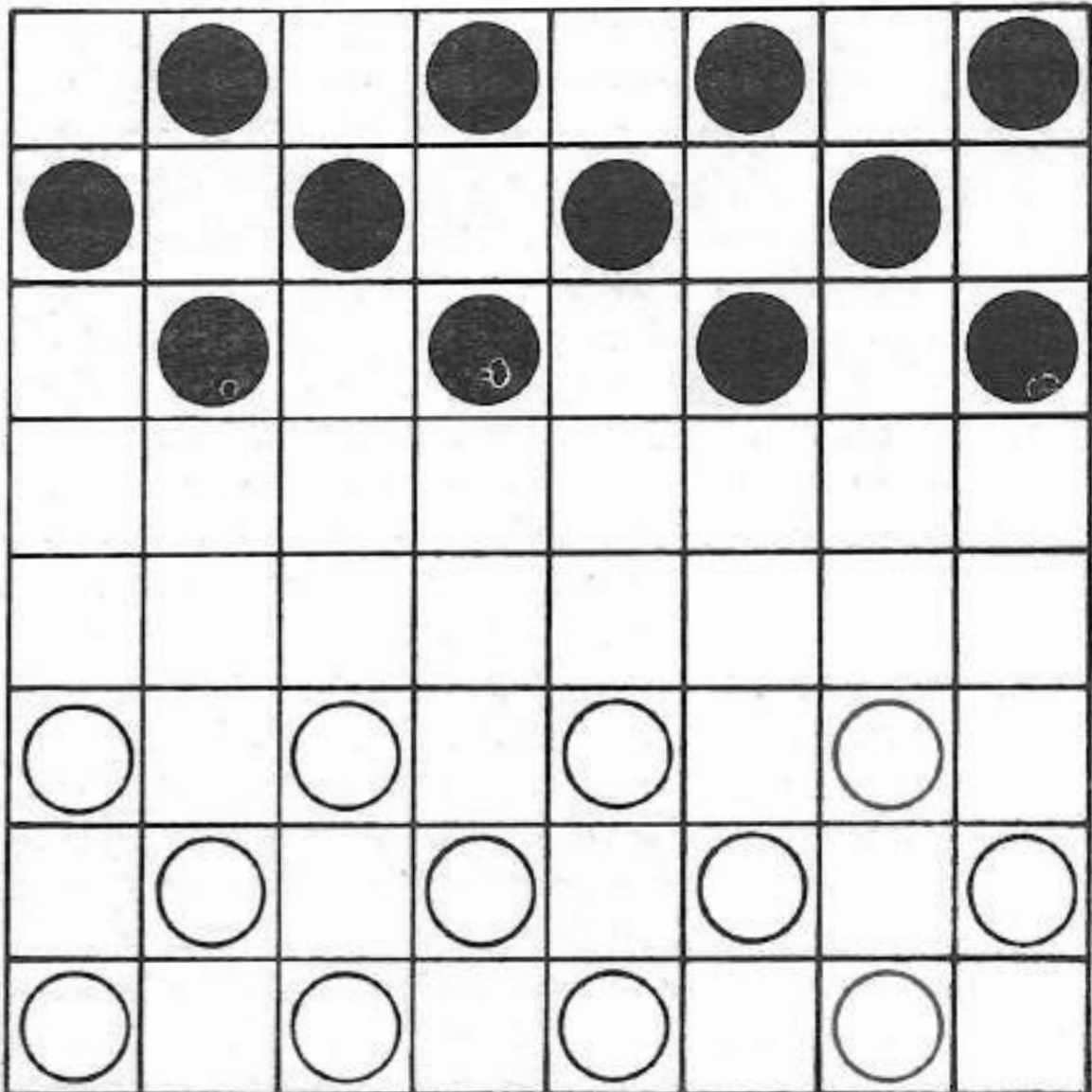

Obr. č. 43

ANGLICKÁ DÁMA

Angličané neříkají této hře dáma, ale draughts.
Američané pojmenovali stejný druh dámy checkers.

Obr. č. 44

Pravidla odlišná od české dámy v těchto bodech:

2.2 Hrací kameny: 12 černých, 12 bílých.

3. Výchozí situace: Bílé kameny stojí na tmavých polích v první, druhé a třetí řadě polí, černé v šesté, sedmé a osmé řadě (obr. 44).

7. Povyšování. Kámen, který dojde do poslední řady na soupeřově straně, se mění v krále (je na krále korunován).

8. Pohyb a boj krále. Král na rozdíl od naší dámy se smí pohybovat všemi směry, ale jen o jedno pole!

8.1 Prostý přeskok je proto možný jen přes soupeřův kámen, který stojí na sousedním poli (v kterémkoli směru).

8.2 Při vícenásobných skocích nemůže být proto mezi přeskakovanými kameny mezera větší než jedno pole.

8.3 Při povinném skákání nemusí dát král (ani obyčejný kámen) přednost skoku vícenásobnému před prostým přeskokem jediného kamene. Ale když už se rozhodne pro vícenásobný přeskok, musí ho provést v plném rozsahu.

Při turnajových zápasech hráč neztrácí kámen za to, že místo přeskoku kámen jen posunul, ale na soupeřovo upozornění musí vzít poslední tah zpět a provést přeskok.